

Dini Bilgiler > Hubb-i Fillah Bugd-i Fillah

Soru: Hubb-i fillah bugd-i fillah ne demektir?

CEVAP

Sevdiklerini sirf Allah rizasi icin sevmek, dusmanlik ettiklerine de sirf Allah rizasi icin dusmanlik ...

...etmek demektir. Hadis-i seriflerde buyuruldu ki:

(Ibadetlerin en kiymetlisi, Allah icin sevmek ve Allah icin dusmanliktir.) [Ebu Davud]

(Uc sey imanin tadini artirir: Allah ve Resulunu her seyden cok sevmek, kendisini sevmeyen musulmani Allah rizasi icin sevmek ve Allah'in dusmanlarini sevmemek.) [Taberani]

(Insan, dunyada kimi seviyorsa, ahirette onun yaninda olacaktir.) [Buhari]

(Cebrail aleyhisselam gibi ibadet etseniz, muminleri, Allah icin sevmedikce ve kâfirleri Allah icin kotu bilmedikce, hicbir ibadetiniz, hayrat ve hasenatiniz kabul olmaz!) [Ey Ogul Ilm.]

Allahu teâlâ, Hazret-i Musa'ya sordu:

- Ya Musa, benim icin ne isledin?

- Ya Rabbi, senin icin namaz kildim, oruc tuttum, zekat verdim, zikrettim.

- Ya Musa, kildigin namazlar, seni Cennete kavusturacak yoldur, kulluk vazifendir. Oruclarin, seni Cehennemden korur. Verdigin zekatlar, kiyamette, sana gogelik olur. Zikirlerin de, o gunun karanliginda, sana isiktir. Bunlarin faydasi sanadir. Benim icin ne yaptin?

- Ya Rabbi, senin icin ne yapmak gerekirdi?

- Sif benim icin dostlarimi sevip, dusmanlarima dusmanlik ettin mi?

Musa aleyhisselam, Allahu teâlâyî sevmenin, Onun icin olan en kiymetli amelin, Hubb-i fillah ve Bugd-i fillah oldugunu anladi. (Mektubat-i Masumiyye)

Cenab-i Hak, Hazret-i Isa'ya da vahyetti ki:

(Eger yerlerde ve goklerde bulunan butun mahluklarin ibadetlerini yapsan, dostlarimi sevmedikce ve dusmanlarima dusmanlik etmedikce, hic faydasi olmaz.) [K. Saadet]

Imam-i Rabhani hazretleri buyurdu ki:

(Sevgi, sevgilinin dostlarini sevmeyi, dusmanlarına dusmanlik etmeyi gerektirir. Bu sevgi ve dusmanlik, asiklarin elinde ve iradesinde degildir. Seviyorum diyen bir kimse, sevgilisinin dusmanlarından uzaklasmadikca sozunun eri sayilmaz. Buna yalanci denir. Sevgi, sevgilinin her seyini sevmeyi gerektirir. Buyukler, (Sevdigin zati inciten kimseye gucenmez isen, kopek senden daha iyidir) demislerdir. Allahu teâlânin dusmanlarini sevmek, insani Allah'tan uzaklastirir. Onun dusmanlarından uzaklasmadikca, sevgiliye dost olunmaz.) [c.4, m.29]

(Muhammed aleyhisselama uymak icin, Onu tam ve kusursuz sevmek lazimdir. Tam ve olgun sevginin alameti de, onun dusmanlarini dusman bilip sevmemektir. Sevgiye mudahene [gevseklik] sigmaz. Iki zit sey in sevgisi bir kalbde, bir arada yerlesemez. Cem-i ziddeyn muhaldir. Yani iki ziddan birini sevmek, digerine dusmanligi gerektirir.) [m. 165]

(Dogru imanin alameti, kâfirleri dusman bilip, onlara mahsus olan ve kâfirlik alameti olan seyleri yapmamaktır. Cunku Islam ile kufur, birbirinin aksidir. Bunlardan birisine kiymet vermek, digerine hakaret ve kotulemek olur. Allahu teâlâ, habibi olan Muhammed aleyhisselama, Islam dusmanlari ile savasmayi ve onlara sertlik gostermeyi emrediyor. Allahu teâlâ, kâfirlerin, kendi dusmani ve Peygamberinin dusmani olduklarini bildiriyor. Allah'in dusmanlarini sevmek ve onlarla kaynasmak, insani Allah'a dusman olmaya surukler.

Bir kimse, kendini musluman zanneder, Kelime-i tevhidi soyleyip, inanıyorum der. Namaz kilar ve ibadet yapar. Halbuki, bilmez ki, boyle, [Allah'in dostlarini sevmemek veya Allah'in dusmanlarini "su iyilikleri de var" diye sevmek] gibi cirkin hareketleri, onun imanini temelinden goturur.) [m. 163]

Muhammed Masum hazretleri buyurdu ki:

(Kâfirleri sevmemek Kur'an-i kerimde acikca emredilmistir. Kur'an-i kerime uymamiz farzdir.) [m.29]

Kâfirleri sevmeyi haram eden âyet-i kerimelerden birkacinin meali soyle:

(Allah'a ve kiyamet gunune iman edenler; babalari, kardesleri ve akrabasi olsa da, Allah'in ve Resulunun dusmanlarini sevmez.) [Mucadele 22]

(Kâfirleri dost edinen, Allah'in dostlugunu birakmis olur.) [Âl-i Imran 28]

(Ey iman edenler, Yahudileri de, Hiristiyanlari da dost edinmeyin! Onlar, [Islam'a olan dusmanliklarinda] birbirinin dostudur. Onlari dost edinen de onlardan [kâfir] olur. Allahu teâlâ, [kâfirleri dost edinip, kendine] zulmedenlere hidayet etmez.) [Maide 51]

(Ey iman edenler, benim ve sizin dusmaniniz olanlari dost edinmeyin, onlari sevmeyin!) [Mumtehine 1]

Allahu teâlâ, Eshab-i kirami, (Kâfirlere gadab ederler, birbirlerine merhametlidirler) diye ovmektedir. (Feth 29)

Hadis-i seriflerde de buyuruluyor ki:

(Allahu teâlâyı sevmeyen ve Onun dusmanlarini dusman bilmeyen, hakiki iman etmis olmaz. Muminleri Allah icin seven ve kâfirleri dusman bilen, Allah'in sevgisine kavusur.) [I.Ahmed]

(Allahu teâlânin dostunu seven, dusmanina bugzedenin imani kâmindir.) [Ebu Davud]

(Isyan edenlere dusmanlik ederek, Allahu teâlâyâ yaklasin!) [Deylemi]

(Bir kavmi sevip de onlarla dostluk kuran, kiyamette onlarla hasrolur.) [Taberani]

Halife Omer'e, (Hire'li bir hiristiyan var. Cok zeki, yazisi da cok guzel, bunu kendine katip yap) dediler. Kabul etmedi. Asagidaki âyet-i kerimeyi okuyup, (Mumin olmayan birini dost edinmem) dedi

Ebu Musel Esari hazretleri anlatir: Halife Omer'e dedim ki:

- Hiristiyan katibim cok ise yariyor.

- Nicin, bir musluman katip kullanmiyorsun? (Ey muminler! Yahudi ve hiristiyanlari sevmeyin) âyetini isitmedin mi?

- Dini onun, katipligi benim.

- Allahu teâlânin hakir ettigine ikram etme! Onun zelil ettigini aziz eyleme! Allah'in uzaklastirdigina yaklasma!

- Basra'yi onunla idare edebiliyorum.

- Hiristiyan olurse ne yapacaksan, simdi onu yap! Hemen onu degistir!

Kâfirleri sevmemek gerekir ise de, dinimizin emri geregi, onlara eziyet etmek, kalblerini incitmek haramdir. Sevmemek ayri, onlari uzmek ayri seydir. Onlarla ticaret yapilir, aldatilmaz, kotuluk yapilmaz. Herkese oldugu gibi onlara da iyi davranmak lazimdir. Hatta hidayete kavusmalari, musluman olmalari icin dua da edilir.

Dinimizde irk ustunlugu yoktur. Bir hadis-i serifte, (Insanlar [insan olarak] bir taragin disleri gibi esittir) buyurulmustur. (Ibni Lâl)

Bunun icin kâfir de olsa, bir kimseden kendini ustun gormek caiz degildir. Cunku kâfir, musluman olup ebedi saadete kavusabilir, musluman da, Allah korusun kufre dusup Cehennemlik olabilir.

Kisi sevdigi ile beraber olur

Soru: Ahirette, kisi sevdikleri ile beraber olacagina gore, bir kimse, hem Cennete gidecek iyileri, hem de Cehenneme gidecek kotuleri severse, nereye gider?

CEVAP

Iyi ile kotuyu sevmek, temiz ile pislighi karistirmek demektir. Karisim pis olur. Bir kimse, hem Peygamber efendimizi, hem de Ebu Cehil'in itikadini sevse Cehenneme gider.

(Allah ve Resulunu seviyorum) diyen bir zata, Peygamber efendimiz buyurdu ki: (Kiyamette sevdikleriyle beraber olursun.) [Muslim]

Âlimler, (Kisi sevdigi ile beraber olur) hadis-i serifini soyle acikliyor:

Bir kimse, salih bir mumini sever, onun gibi itikada sahip olup, onun gibi amel islemeye gayret eder, Allah dostlarini dost, Allah dusmanlarini da dusman bilirse, ahirette sevdigi kimse ile birlikte Cennete olur.

Bir kimse de hem muslumanlari, hem de gayri muslimleri sever, gayri muslimlerin itikadlarini begenirse, gayri muslimlerle birlikte Cehenneme gider. (Kisi sevdigi ile birlikte olur) demek, sevdigi kimsenin derecesine kavusur demek degildir. Fakat iyileri sevdigi icin, Cennete onlarla birlikte olur. Herkes imaninin parlakliga, kuvvetine gore farkli derecelerde bulunur. (Mektubat-i Rabbani, Hadika)

Ahirette iyilerle beraber olabilmek icin, dunyada da onlarla beraber olmak, onlari sevmek, onlari yolundan gitmek gerekir. Hadis-i seriflerde buyuruldu ki:

(Arsin etrafinda nurdan kursularda, nur gibi parlayan zatlar bulunur. Peygamberler ve shidler bunlara imrenir. Bunlar, Allah icin birbirini seven, Allah icin bulusan, Allah icin birbirini ziyaret edenlerdir.) [Nesai]

(Allahu teâlâ buyurur ki: Benim icin birbirini ziyaret eden sevgimi kazanir. Benim icin birbirini seven sevgime mazhar olur. Benim icin veren, sevgimi hak eder. Benim icin birbirine yardim eden, muhabbetimi kazanir.) [Hakim]

(Allahu teâlâ kiyamette buyurur ki: Benim azametim icin birbirini sevenleri hicbir himayenin bulunmadigi bugun, rahmetim altinda himaye ederim.) [Muslim]

(Allah icin dost olan kimseyi, Allahu teâlâ, Cennete hicbir ameli ile ulasamayacagi yuksek dereceye yükseltir.) [I.E.Dunya]

(Birbirini Allah icin seven iki kisinin Allah katinda en kiymetlisi, arkadasini daha cok sevendir.) [Hakim]

Isa aleyhisselam, (Allah dusmanlarina bugzederek, Allahu teâlânin sevgisini kazanin! Onlardan uzaklasarak Allah'a yaklasin! Onlara kizarak Allah'in sevgisini arayin! Gordugunuz zaman Allahu teâlâyî hatirlatan, sozu ile iyiliklerinizi artiran ve sizi iyilige tesvik edenlerle arkadaslik ediniz!) buyurdu.

Allahu teâlâ Musa aleyhisselama: (Herhangi bir arkadasin, seni benim sevgime tesvik etmezse, o senin dusmanindir) buyurdu. Davud aleyhisselama da, (Kendine dost ara! Beni

sevmekte sana uymayanlarla arkadaslik etme! Cunku onlar senin dusmanindir, kalbini karartir ve seni benden uzaklastirmaya calisir) buyurdu.) [I. Gazali]

(Allahu teâlâ, "Benim icin birbirini seven, benim icin toplanip dagilan, benim icin birbirini ziyaret eden, benim icin birbirine yedirip iciren kimseleri severim" buyurdu.) [I.Malik]

(Kiyamette Arsin golgesinde bulunacak yedi sinif kimseden birisi de Allah icin birbirini seven, Allah icin toplanip Allah icin dagilan kimselerdir.) [Buhari]

Izzet ve seref isteyen

Soru: Birbirlerine izzet seref vermek insanların elinde midir?

CEVAP

Seref kelimesi sozlukte, yukseklik, buyukluk, yuksek mertebe, insanlar arasinda gecerli ve makbul olma, cenab-i Hakka itaat ve yuksek hizmeti ile cok ihsana kavusma demek olup, gercek seref, yalniz Muslumanliktadir. Âyet-i kerimelerde mealen buyuruluyor ki: (Izzet ve seref isteyen, bilsin ki, izzet ve serefin hepsi Allah'indir.) [Fatir 10]

(Kâfirleri dost edinenler, onların yanında izzet, seref mi ariyorlar? Bilsinler ki, butun izzet yalnizca Allah'a aittir.) [Nisa 139]

("Eger bu savastan Medine'ye donersek, andolsun ki, serefliler, alcaklari oradan cikaracak" diyorlardi. Oysa, seref Allah'in, Peygamberinin ve Muminlerindir.) [Munafikun 8]

(Allah indinde en ustununuz, en serefliniz takvada en ileri olandir.) [Hucurat 13]
[Takva, Allah'a ve Resulune inanip, emirlerine riayet etmektir.]

(Kur'an-i kerim, serefli bir elcinin getirdigi sozdur.) [Hakka 40, Tekvir 19]

(Yasaklandiginiz buyuk gunahlardan kacinirsaniz, kucuk gunahlarinizi orter ve sizi serefli bir yere [Cennete] koyariz.) [Nisa 31]

(De ki, mulkun gercek sahibi olan Allah'im! Sen mulku diledigine verir, dilediginden geri alirsin. Diledigini aziz, serefli; diledigini de zelil edersin.) [Al-i Imran 26]

Allahu teâlâ, son âyet-i kerimede insanlari dort sinifa ayirmistir:

- 1- Hem mulk, hem de seref verdikleri. [Suleyman aleyhisselam gibi]
- 2- Mulk verip, seref vermedikleri. [Firavun, Nemrut gibiler]
- 3- Seref verip, mulk vermedikleri. [Mulk sahibi olmayan her Musluman boyledir]
- 4- Seref ve mulk vermedikleri. [Mulk sahibi olmayan her kâfir boyledir]

Peygamber efendimiz de, (Seref ve ustunluk, mal ile degil, ilim ve irfan iledir) buyuruyor. Ustunluk, seref, buyuk bir zatin yakini olmakta da degildir. Kan bakimindan daha yakin olan, daha ustun olsaydi, Hazret-i Abbas, Hazret-i Ali'den daha ustun olurdu. Kan bakimindan cok yakin olan Ebu Leheb'de ise, seref ve ustunluk hic yoktur.

Hazret-i Omer, kolesi ile nobetlese deveye biniyorlardi. Sam'a girerken deveye binme sirasi koleye geldigi icin, kole deve uzerinde idi. Sam ordusunun kumandani olan Ebu Ubeyde bin Cerrah, bir heyetle karsilayip, (Ya Halife! Boyle ne yapiyorsun? Butun Samlilar, bilhassa Rumlar, Muslumanlari halifesini gormek icin toplandilar. Sana bakiyorlar. Bu yaptigini begenmezler) der.

Hazret-i Omer buyurur ki:

(Ya Eba Ubeyde! Senin bu sozun, buradaki insanlar icin cok zararlidir. Isitenler, insanin serefini, vasitaya binerek gitmekte ve suslu elbise giymekte sanacaklar. Serefin, Musluman

olmakta ve ibadet yapmakta oldugunu anlamayacaklar. Biz asagi insanlardik. Allahu teâlâ Musluman yapmakla bizleri sereflendirdi. Allahu teâlânin verdigi bu sereften baska seref ararsak, Allahu teâlâ bizi yine zelil eder. Her seyden asagi eder. Izzet, Islam'dadir. Islam'in ahkamina uyan, aziz olur. Bu ahkami begenmeyip, izzeti, serefi, saadeti baska seylerde arayan zelil olur.)

Imanin temeli ve en kuvvetli alameti

**Soru: Allah'in sevdiklerini sevmemenin veya dusmanlarini sevmenin dindeki yeri nedir?
CEVAP**

Cok tehlikelidir. Hadis-i serifte buyuruluyor ki:

(Imanin temeli ve en kuvvetli alameti, hubb-i fillah ve bugd-i fillahtir. Yani muslumanlari sevmek ve dine dusmanlik edenleri sevmemektir.) [I.Ahmed]

Allah'i sevenin, Onun sevdiklerini de sevmesi, dusmanlarini sevmemesi gerekir. Onun Resulunu ve yakinlarini da sevmesi gerekir. Resulullah efendimize yakin olmak uc turludur:

1) Evlat ve akrabasi. "Radiyahallahu teâlâ anhum ecmain."

2) Zevceleri. "Radiyahallahu teâlâ ahunne ecmain." Cenab-i Hak, Kur'an-i kerimde, neseb ile yakinligi, nikah ile yakinlikla birlikte zikretmektedir.

3) Eshabi. "Radiyahallahu teâlâ anhum ecmain." Ona, yardima kosmuslar, Ona yardım için canlarini feda etmişlerdir. Bu yakinlik, her yakinlikten daha ustundur.

Butun muminleri sevmek de gerekir. Muminin gunah islemesi sevilmez. Fakat gunahkâr olsa da kendisi sevilir. Kâfirleri sevmemek farzdir. Bunu emreden âyet-i kerimeler coktur.

Allahu teâlâyı seven ondan gelen her seye riza gosterir. Onun kazasina riza, en buyuk makamdir. Peygamber efendimiz, bir kavme, imanlarinin alametini sordu. Onlar da, (Belaya sabreder, nimete sukrederiz, kazaya razi oluruz) diye cevap verdiler. Peygamber efendimiz onlari tasdik etti. Allahu teâlânin rizasini talep eden kimse, Onun isinden razi olmalıdır. Rabbimizin her isinden razi ol ve Onun razi olacagi isleri yap!

Kavmi, Musa aleyhisselama, (Allahu teâlâ neden razi ise, onu yapalim) dediler. Vahiy geldi. Cenab-i Hak, (Benden razi olun, sizden razi olayim) buyurdu. Allah'tan razi olan kimse, onun butun emirlerine uyar ve yasakladigi her seyden kacar. Allah'in takdirine razi olur. Hadis-i serifte buyuruldu ki:

(Kiyamette ummetimden bir kısmi ucarak Cennete giderken, melekler derler ki:

- Hesabiniz goruldu mu, ameliniz tartildi mi, Sirati gordunuz mu?

- Hayir hicbirisini gormedik.

- Siz kimsiniz?

- Biz, Muhammed aleyhisselamin ummetiyiz.

- Ne amel islediniz de boyle buyuk ihsana kavustunuz?

- Bizim iki hasletimiz vardi. Biri, yalnız iken de gunah islemeye utanirdik. Ikincisi de, Allahu teâlânin verdigi az rizka razi olurduk.

- Bu ihsanlar sizin hakkinizdir.)

Boyle Allah sevgisi olur mu?

Soru: Bazilari hem Allah'i seviyoruz diyorlar, hem de Allah'a inanmayanlarla dostluk kurup, onlarla birlikte olmaktan rahatsiz olmuyorlar. Boyle Allah sevgisi olur mu?

CEVAP

Kur'an-i kerim ve hadis-i serifler, Allahu teâlânin kâfirlere dusman oldugunu, acikca bildiriyor. Onun dusmanlarini seven, Onu sevmis olur mu? Kâfirler, Allahu teâlânin dusmani olmasalardi, (Bugd-i fillah) vacip olmazdi. Insani Allahu teâlânin rizasina kavusturacaklarin en ustunu olmaz ve imanin kemaline sebep olmazdi.

Sevenin, sevgilinin sevdiklerini sevmesi ve sevmediklerini sevmemesi gerekir. Bu sevgi ve dusmanlik, insanin elinde degildir. Sevginin icabidir. Burada, diger islerde gereken iradeye ve kesbe ihtiyac yoktur. Kendiliginden hasil olur. Dostun dostlari, insana sevimli gorunur. Dusmanlari, cok cirkin gorunur. Bir kimse, birisini seviyorum derse, onun dusmanlarindan uzaklasmadikca, sozune inanilmaz. Ona munafik denir. Seyhul-islâm Abdullah-i Ensari diyor ki: (Ben Ebul-Hasen Semunu sevmiyorum. Cunku ustadim Hidri'yi uzmustu. Bir kimse, hocani uzer, sen de ondan uzulmezsen, kopekten asagi olursun.)

Allahu teâlâ, Mumtehine suresinin dorduncu âyetinde mealen, (Ibrahim'in ve Onunla beraber olan muminlerin sozlerinden ibret aliniz! Onlar, kâfirlere dediler ki, biz sizden ve putlarinizdan uzagiz. Dininizi begenmiyoruz. Allahu teâlâyâ inanincaya kadar, aramızda dusmanlik vardır) buyurdu. Bundan sonraki âyet-i kerimede mealen, (Bu sozlerinde sizin icin ve Allahu teâlânin rizasini ve ahiret gununun nimetlerini isteyenler icin, ibret vardır) buyurdu.

Buradan anlasiliyor ki, Allahu teâlânin rizasini kazanmak isteyenlere, bu teberri [uzaklasmak] gerekir. Allahu teâlâ mealen buyuruyor ki, (Kâfirleri sevmek, Allahu teâlâyı sevmemektir. Iki zit sey, birlikte sevilemez.) Bir kimse, seviyorum dese, fakat Onun dusmanlarindan teberri etmese, bu sozune inanilmaz. Al-i Imran suresinin 28. âyetinde mealen, (Kâfirleri sevenleri, Allahu teâlâ, azabi ile korkutuyor) buyurdu. Bu buyuk tehdit, cirkinligin cok buyuk oldugunu gosteriyor. (Mektubat-i Masumiyye c.3, m.55)

Imanin sahih ve muteber olmasi icin gerekli sartlardan bazilari:

- 1- Havf ve reca arasinda olmak: Yani Allah'in azabindan korkup, rahmetinden umit kesmemek.
- 2- Can bogaza gelmeden ve gunes batidan dogmadan once iman etmek.
- 3- Kufur alameti kullanmamak ve kufuru gerektiren soz soylememek.
- 4- Sevgi ve bugzu yalnız Allah icin olmak. Kâfirleri dost edinmek kufurdur.
- 5- Ehl-i sunnet vel cemaate uygun itikad etmek. (R. Nasihin)

Soru: S. Ebediyye'de, (Muslumanlari sevmek, kâfirleri sevmemek imanin sartidir) deniyor. Imanin alti sarti arasinda, boyle bir sart var mi?

CEVAP

Imanin sartlarindan ilki, Allah'a imandır. Iman etmek icin, sadece Allah var demek yetmez, Allah'i sevmek de sarttir. Bu sevginin sarti da, Allah icin sevmek ve Allah icin bugzetmektir. Yani, Muslumanlari, Musluman olduklari icin, sevmek ve kâfirleri de, kâfir olduklari icin, sevmemektir. Demek ki, imanin alti sartinin icinde Allahi sevmek, onun sevdiklerini sevmek, onun dusmanlarini sevmemek de vardır. Bir âyet-i kerime meali: (Allah'a ve kiyamet gunune iman edenler; babalari, kardesleri ve akrabasi olsa da, Allah'in ve Resulunun dusmanlarini sevmez.) [Mucadele 22]

Cenab-i Hak, Isa aleyhisselama buyurdu ki:

(Yer ve goklerdeki butun mahlukatin ibadetlerini yapsan, dostlarimi sevmedikce ve dusmanlarima dusmanlik etmedikce, hic faydasi olmaz.) [K. Saadet]

Birkac hadis-i serif meali de soyledir:

(Imanin esasi ve en kuvvetli alameti, hubb-i fillah, bugd-i fillah, yani Allah icin sevgi, Allah icin bugzdur.) [Ebu Davud, I. Ahmed, Taberani]

(Allah'in dusmanlarini dusman bilmeyen, hakiki iman etmis olmaz. Muminleri Allah icin seven ve kâfirleri dusman bilen, Allah'in sevgisine kavusur.) [I. Ahmed]

(Din, Allah icin sevmek ve Allah icin bugz etmektir.) [Ebu Nuaym, Hâkim]

(Uc sey imanin lezzetini artirir: Allah ve Resulunu her seyden cok sevmek, kendisini sevmeyen Muslumani Allah rizasi icin sevmek, kâfirleri sevmemektir.) [Taberani]

Soru: Bir âlime (Hocandan ne ogrendin?) diye soruyorlar. O da, (Hubb-i fillah, bugd-i fillah, yani kimler sevilir, kimler sevilmez onu ogrendim) diyor. Bu o kadar onemli bir husus mudur? CEVAP

Cok onemli bir husustur. Imanin da, ibadetlerin de esasi, temeli bu husustur. Elli dort farzdan birisi de budur. Hubb-i fillah, Allah icin sevmek, Allah icin dost olmak, bugd-i fillah, Allah icin bugzetmek, dargin durmak, sevmemek demektir. Bu husustaki hadis-i seriflerden birkacinin meali:

(Imanin esasi ve en kuvvetli alameti, hubb-i fillah ve bugd-i fillahtir.) [Ebu Davud, I.Ahmed, Taberani]

(Allah icin seven, Allah icin dusmanlik edenin imani kâmindir.) [Ebu Davud, Tirmizi]

(Imanin temeli, Muslumanlari yani Allah'in dostlarini sevmek ve kâfirleri yani Allah'in dusmanlarini, din dusmanlarini sevmemektir.) [I.Ahmed] (Ibadeti, takvasi ihlasi cok olan muslumani, az olandan daha cok sevmek gerekir. Sevmek demek, onların yolunda bulunmak demektir. Isyani daha cok olan, kufru ve fuhsu yayan kâfirleri daha cok sevmemek gerekir. Allah icin dusmanlik edilmesi gerekenlerin basinda, insanin kendi nefsi gelir.)

(Ibadetlerin en kiymetlisi, hubb-i fillah, bugd-i fillahtir.) [Ebu Davud]

(Uc sey imanin lezzetini artirir:

- 1- Allah ve Resulunu her seyden cok sevmek,**
- 2- Kendisini sevmeyen Muslumani Allah rizasi icin sevmek,**
- 3- Kâfirleri [kendisini sevseler de onlari] sevmemektir.) [Taberani]**

(Cebrail aleyhisselam gibi ibadet etseniz, Muslumanlari Allah icin sevmedikce ve kâfirleri Allah icin kotu bilmedikce, hic bir ibadetiniz, hayrat ve hasenatiniz kabul olmaz!) [Ey Ogul Ilm.]

Allahu teâlâ buyuruyor ki: (Yer ve goklerdeki butun mahlukatin ibadetlerini yapsan, dostlarimi sevmedikce ve dusmanlarima dusmanlik etmedikce, hic faydasi olmaz.) [K.Saadet]

Musa aleyhisselam, Allahu teâlâyı sevmenin, Onun icin olan en kiymetli amelin, Hubb-i fillah ve Bugd-i fillah oldugunu anladi. (Mektubat-i Masumiyye)

Imam-i Rabbani hazretleri buyurdu ki:

Muhammed aleyhisselama tam ve kusursuz tâbi olabilmek icin, Onu tam ve kusursuz sevmek gerekir. Tam ve olgun sevginin alameti de, Onun dusmanlarini dusman bilmektir. Onu begenmeyenleri sevmemektir. Sevgiye gevseklik sigmaz. Asiklar, sevgililerinin divanesi olup, onlara aykiri bir sey yapamaz. Aykiri gidenlerle uyusamaz. Iki zit seyın sevgisi bir kalbde, bir arada yerlemez. Iki zittan birini sevmek, digerine dusmanligi gerektirir. (1/ m.165)

Muhammed Masum hazretleri buyurdu ki:

Sevginin sarti olan hubb-i fillah, bugd-i fillah, Kur'an-i kerimde ve hadis-i serifte bildiriliyor. Allahu teâlânın dusmanlarini sevmek, insani Allah'tan uzaklastirir. Dusmanlarından uzaklasmadikca, Allah'a dost olunmaz. Sevgi, sevgilinin dostlarini sevmeyi, dusmanlarına dusmanlik etmeyi gerektirir. Seviyorum diyen, sevgilisinin dusmanlarından uzaklasmadikca sozunun eri sayılmaz. Allahu teâlânın dusmanlarini sevmek, insani Allah'tan uzaklastirir.

(4/29)

